

Nr. 21

Oslo, den 27. mai 1937.

49. årg.

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvarthal forskuddsvis betalt. for utlandet tilleg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. „St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren fra Vanberg privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Livets brød. — Pave Pius XI 80 år. — De paveelige rundskrivelser. — «I altrets hellige sakramenter». — Bokanmeldelser. — Spørsmål og svar. — St. Vincensforeningens feriekoloni. — Kirken og kommunismen i Frankrike. — Herhjemme.

LIVETS BRØD.

En Oslo-avis hadde nylig en ledende artikkel om Arven fra den katolske Kirke i den norske statskirkes og i den anglikanske kirkes høimesseliturgi, hvor det bl. a. stod å lese: «Den katolske Kirke, som mange mennesker sværmer for av estetiske grunner, er i virkeligheten stivnet i sitt ceremoniell; det gir, hvor det ikke dreier sig om meget store høitider og meget store kirker, stener for brød».

Det er mest sannsynlig at forfatteren av de citerete linjer ikke har noe mer inngående kjennskap til katolsk liturgi enn det han har erhvervet gjennom samtaler med mennesker som igjen har innskrenket sig til i noen tid å sværme for den katolske gudstjeneste av estetiske grunner. Og hvis man nøier sig dermed og ikke gjør noe forsøk på å trenge inn til liturgiens sjel eller å få rede på messens dypeste mening og innhold, da kan det nok tenkes at det estetiske etter hvert vil tape sin glans og at en og annen da kan komme til det rent subjektive resultat at den katolske liturgi er stivnet ceremonivesen. Dog er det bare det å bemerke at dette inntrykk ikke har noesomhet med virkeligheten å gjøre! Men skal man lære den katolske messeliturgi å kjenne vil man gjøre best i å undgå både de «meget store høitider og de meget store kirker», hvor det nettopp undertiden kan være en ytre prakt som hindrer den uinnviede (d.v.s. ikke-katolikken) i å få tak i det som er den katolske liturgis kjerne: Kristi virkelige nærvær i Altrets hellige sakrament! Det er kanskje helst når man — vel å merke etter å ha fått den fornødne veiledning som katolikkene er fortro-

lig med fra barnsben av — bivåner en såkalt stille messe i en liten kirke, hvor man godt kan følge med i den handling som presten forretter på altret, at man lettest kan komme til å forstå at messen er den største handling på jorden, som kardinal Newman sier. La oss her gjengi, selv om mange kjenner det fra før, hvad han sier om messen i sin bekjente roman *Loss and Gain*.

«Messen er ikke bare påkallelse, men fremkallelse, — dersom jeg våger å bruke dette ord — fremkallelse av den E v i g e. Han for hvem englene bøier sig og djevelen skjelver. Han kommer tilstede på alteret i kjød og blod.

Denne ophoide begivenhet er messens mål og forklaringen på alle dens enkelte deler. Ord er nødvendige, men som midler, ikke som mål. Ordene er ikke blotte henvendelser til nådens trone, de er redskaper for noe langt høiere, for konsekrasjon, for offer. De skynder sig avsted som om de var utålmodige etter å fullføre sin gjerning. Ordene går hurtig, det hele er hurtig; for ordene er deler av en udelelig handling. De går hurtig, ti de er mektige offerord, de har en gjerning for stor til at det kan dveles ved ordene. Ordene går hurtig, for den H e r r e J e s u s går med dem like som Han drog langs Genesaretsjøen i sitt kjøds dager. De går hurtig, for Menneskesønnens gjengkomst skal være plutselig, likesom lynet, der skiner fra den ene ende av himmelen til den annen. Ordene går hurtig, ti de er som de ord hvormed Moses påkalte Herrens navn, da Herren kom ned i skyen. Og likesom Moses på berget «skynner vi oss og bøier våre hoder til jorden og tilber».

Og således, idet vi overværer messen, ser vi frem mot den store advent, Herrens komme, «og venter at vannet skal komme i bevegelse».

Enhver på sin plass, med sitt eget hjerte, med sine egne behov, med sine egne tanker, med sin egen hensikt, med sine egne bønner, hver for sig og dog forenet, våker vi over det som skjer, våker vi over messens fremgang, og i dens fulbyrdelse blir vi forenet. Det er ikke så at vi på en pinlig og håpløs måte strever etter å følge en streng bønneform fra begynnelse til ende, men likesom musikkinstrumenter i en koncert, hver forskjellig og dog samstemt i en dyp harmoni, således tar vi del i messeofferet sammen med Guds prest, idet vi støtter ham og allikevel ledes av ham».

Bedre kan det neppe sies at messens hovedsak ikke er ord eller ceremonier, men den store hemmelighetsfulle virkelighet, som den troende katolikk bøier sig for i takknemlighet og tilbedelse.

Gjennem messen får vi adgang til Livets brød og i den hellige kommunion mottar vi uten engstelse eller tvil Jesus Kristus som levende næring for vår sjel.

Det er nettopp i de andre kristne trossamfund at det råder tvil og uvissitet om hva som skal forståes med Altrets sakrament: er det Frelseren selv som kommer til én, eller er det bare et minnemåltid? Og selv de som har fått troen på at det var Jesu mening i Altrets sakrament å hengi sig som næring for sjelene, de er ikke forsikret for tvil. Hvor mange av dem spør sig ikke om de nu kan være viss på at de også får dette ved altergangen i sin kirke? Man leser herom det som i dette nummers «Spørsmål og svar» citeres av dr. Krogh-Tonnings: «En konvertitts Erindringer». Man vil da kunne få et sterkt inntrykk av hvorledes det nettopp er i de ikke-katolske trossamfund at det med rette kunde sies at det skjenkes stener for brød, mens det er i den katolske Kirke, at — takket være dens utvilsomme og ubestridelige apostoliske sukcesjon — Livets brød forvaltes og utdeles, idet Kirkens prester overalt i verden, «fra solens opgang til dens nedgang» forretter det rene spiseoffer, hvorom profeten taler.

Derfor kan vi katolske kristne aldri være takknemlige nok for den store skatt vi har del i ved Kirkens forvaltning av Altersakramentet. Og nu på søndag når vi høitideligholder Kristi Legemsfest, vil vi etter istemme St. Thomas Aquinos praktfulle sekvens: *Lauda Sion Salvatorem;*

Pave Pius XI 80 år.

I sin bok om Kirkens enhet fremhevet avdøde pastor Mikael Hertzberg den respekt som har stått av pavens person i våre dager, som en av grunnene til at pavedømmets anseelse er vokset så sterkt i nutiden. Den lutherske geistlige nevnte i denne forbindelse Leo XIII, Pius X og Benedikt XV og «så den nettopp tiltrådte Pius XI». Da den hellige Fader i februar feirer sitt 15 års jubileum som pave, fremkom det utallige vidnesbyrd som viste hvilken anseelse Pius XI har langt ut over rekken av Kirkens egne barn. I disse femten år har Pavens anseelse vært i stadig vekst — ja, den har endog øket i de siste uker. Neppe var den hellige Fader kommet litt til krefter etter sitt smertefulle sykeleie, før han utsendte de to rundskrivelser mot kommunismens hedenskap og nazismens falske religionssurrogat, rundskrivelser som har vakt den største oppmerksomhet og beundring i vide kretser. Og selv om disse rundskrivelser ikke er blitt utarbeidet alene av Paven personlig, så er det ingen tvil om at det er Paven som har redigert dem og at de ikke inneholder et eneste ord som ikke Pius XI selv har overviet, godkjent og står inne for. I rundskrivelsen «Mit brennender Sorge» heter det uttrykkelig: «Vi har lagt hvert av denne rundskrivelses ord på sannhetens og kjærlighetens vektskål». Når således rundskrivelserne med rette kan ansees som Pavens eget verk, så betyr den anerkjennelse og tilslutning de har vunnet en direkte personlig hyldest til Paven. Og når vi nu på mandag — 31. mai — skal feire hans 80 års dag, er det altså helt overflødig å gjøre noe tilbakeblikk.

Fortsettes side 166.

«Høit idag det brød vi hylde
Som i sig har Livets fylde
Og for oss er Livsens brød».

Og i prosesjonen vil vi gå med Sakramentet ut av våre kirker og be om at Han som der er vår næring, må velsigne land og folk og hele verden og føre alle mennesker til med oss å lovprise Frelseren i dette høihellige Sakrament:

«Herre, på ditt herskersæte
Du, hvis kjød vi her tør æte
Hist du til ditt bord oss stede
Giv oss i din helgenkjede
arvelod til salighet»,

Pius XI
6. II. 37

Vi har grunn nok til beundring og hyldest ved det Pius XI er og representerer idag med sine 80 års forbløffende dådskraft!

På sitt sykeleie i vinter bad Paven ikke om å bli forsøknet for smerter, men om å få kraft til å arbeide i Kirkens tjeneste. Denne bønn er bokstavelig blitt bønnhørt. Det meldes nu at Pavens sykdom igjen er kommet inn i et smertefullt stadium, men på sin sommerresidens i Castel Gandolfo, hvor han flyttet ut 1. mai, fortsetter Guds tjeneres tjener utrettelig å arbeide og virke for Guds rike. Av det fotografi vi bringer idag, som blev tatt i vinter midt under Pavens sykdom, kan man se at hans ansiktstrekk er endret. Uten å bære synnerlig spor av den høie alder, røber det tydelig at Paven har gjennemgått store lidelser. Men av hans egne ord vet vi at likesom apostelen Paulus gleder han sig i sine lidelser som han i likhet med den store apostel bærer villig for Kirkens skyld, hvis fremste tjener han er.

vi så godt levere selv. Derfor er det av langt større betydning å dvele ved det som ikke svarer til vår egen innstilling, for ved hjelp av det å ta vårt eget sjelelig op til revisjon og finne ut i ærlig og ubarmhjertig selvransakelse, hvor det gale i vår holdning ligger. En rundskrivelse er Forsynets hjelp til oss — et lys hvori vi kan se oss selv.

*

Men derfor må lesningen av en rundskrivelse alltid bære frukt i skikkelse av en praktisk og personlig beslutning — ut fra den samme innstilling som Saulus ved Damaskus: «Herre, hva vil Du at jeg skal gjøre?» Og her er det dette «Jeg» som det kommer an på! Det er mig, rundskrivelsens ord gjelder — ikke det ubestemte «man», ikke i første rekke de mange andre. Det kommer klart frem, når vi tenker på de store sociale rundskrivelser «Rerum novarum» og «Quadragesimo anno» — verden vilde ha sett anderledes ut den dag i dag om ikke de fleste av dem de var rettet til hadde tatt dem som abstrakte samfunnssstudier, det var interessant å sette sig inn i til bruk for diskusjoner i tale og skrift — istedet for å ta dem som det de er ment å være: praktiske leveregler for Dig og mig, etter hvilke vi har å forme vår tilværelse!

*

La oss nu ut fra dette synspunkt se litt på pavens nye rundskrivelse mot kommunismen: «Divini Redemptoris —».

Klart faller den i to skarpt avgrensede deler, som dog til sammen danner et absolutt hele, en høyere enhet: den motiverte fordømmelse av det onde, som behandles, og teoretisk og praktisk utredning av botemidlet for det.

Meget detaljert gir paven oss anvisning på hvorledes hver enkelt av oss personlig kan bekjempe den kommunistiske fare og forsvare oss mot den. Det presiseres hvorledes et samarbeide eller sammenblanding med kommunismen under en hvilken som helst form er en umulighet for en katolsk kristen. Men først og fremst fastslår den Hl. Fader at der finnes kun et lægemiddel for dette tidens største onde: at det offentlige og private liv fornyes etter de evangeliske prinsipper: at vi hver for oss setter vårt eget kristenliv inn og hjelper andre til å gjøre det samme.

Kun gjennem vårt private liv kan det offentlige liv påvirkes — vi kommer ikke utenom dette. Og når den pavelige rundskrivelse så tydelig fremholder dette, har vi ingen undskyldning i det sedvanlige: å beklage oss over «tiden» og «tidsånden» som om dette var noe oss igrunnen uvedkommende. La oss huske det gamle ord: «Vi er tiden» — intet blir bedre før vi selv blir bedre.

På et meget viktig punkt gir rundskrivelsen nettop anvisninger til å omregulere vårt forhold — nemlig overfor pengene. Og er det noen gang betydningsfullt å overveie ordene og ikke bare lese og kan hende lære dem, så er det på dette punkt.

Er vi arbeidsgivere, er det vår plikt som katolske kristne å ta opp til inngående undersøkelse om

De pavelige rundskrivelser - hvorledes bør de leses?

Når den Hl. Fader utsender en rundskrivelse til vår oplysning og veiledning må vi selvfølgelig lese den med en eftertanke og en aktpågivenhet som er verdig dens ophøide hensikt. En rundskrivelse er jo ulik alle andre dokumenter som vi vel kan studere med en viss overfladisk interesse, men allikevel glemmer fort. Rundskrivelsene er ikke abstrakte avhandlinger om fjernere eller nærmere foretelser, men de er direktiver for hver enkelt av lesernes liv — direktiver, gitt oss på Guds vegner av Kristi stedfortreder på jorden til bruk for vår egen dag og vei.

Egentlig skal en rundskrivelse ikke leses, den skal mediteres. Og kan hende er en liten veileding i den rette måte å gjøre dette på ikke overflødig.

Allerførst må vi søke å undgå en feil vi nesten alle begår: vi fester oss ved de steder i pavens ord som stemmer overens med våre egne meninger, istedet for å fortype oss i og gjennemarbeide det som ikke faller sammen med vår personlige overbevisning. Det er selvfølgelig rett og riktig å fastholde alle de uttalelser som kan styrke oss i vår egen opfatning av tilværelsens problemer, hvorved vi jo får selve autoriteten til holdepunkt og får letttere for å være tro imot det gode og sanne og skjonne — men vi mennesker er nu engang slik beskafne at vi ikke trenger noen særlig støtte ut fra når det gjelder våre egne meninger. Den kan

vi opfyller pavens bud og lønner våre arbeidere, tjenere eller underordnede på kontor, verksted eller i vår forretning således at de kan føre et menneske verdig liv og ikke behøver å motta som almisse det som de har rett til å få.

Er vi tjenerne, la oss da overveie om vi utfører de oss pålagte plikter med interesse og så godt som mulig om vi altså er med arbeidere i ånd og sannhet eller betrakter våre overordnede som fiender vi igrunnen står i motsetningsforhold til.

Lest således og overveiet slik blev en rundskrivelse det den skal være: et personlig bud fra kristenhets øverste hyrde. Måtte den bli dette for oss alle!

„I altrets høihellige sakrament“

En konversjon.

I et gammelt katolsk blad fant vi denne lille beretning, skrevet i anledning Kristi Legemsfesten. Den stod i «Nordisk Ugeblad» for 1912 og vi tillater oss å låne den, for den har bud også til oss her oppen dag i dag.

I en by ved Rhinen levde for noen år tilbake en from maler, som engang på opfordring fortalte følgende om sin konversjon:

«Min far var bestillingsmann og våre forhold var meget beskjedne. Han var protestant. Begge mine foreldre døde tidlig og jeg stod ganske alene i verden. Jeg kom da i lære hos en litograf, og når jeg til tider følte mig tung tilsinns, gikk jeg — skjønt også jeg var protestant — i den katolske kirke på stedet fordi den alltid stod åpen. Og så knelte jeg for altret, og skjønt ingen hadde fortalt mig noe om det, så følte jeg dog at Gud her var tilstede på en annen måte enn bare ved å være allestedsnærværende.

Imidlertid gikk livet sin sedvanlige gang, og da jeg i læretiden ikke fikk noen lønn var min lille arv snart brukt op. — Til sist visste jeg ikke hvad jeg skulle gripe til for ikke å sulte — og i min nød søkte jeg oftere enn før til den katolske kirke hvor jeg syntes at Gud hørte min barnlige klage fordi der likesom falt mere ro over mig og jeg fikk mer mot og håp der enn andre steder. Og engang da jeg var særlig ulykkelig, blev denne følelse av trøst så sterk at jeg fylt av glede vendte tilbake til min arbeidsplass, hvor mester mottok mig med disse ord: «Jeg er igrunnen meget tilfreds med dig, og for fremtiden skal du få ukelønn!»

Fra nu av gikk alt godt, og jeg kom mig endog til München for å gå på akademiet. Så sitter jeg hjemme ved mitt vindu en meget kold novemberdag og hører plutselig lyden av en liten klokke klinge inn til mig ute fra gaten. Hvad kan det være? Jeg ser ut og ser at det er Sakramentet som bæres til en syk. Jeg hadde sett dette syn ofte og alltid var

der mange fromme katolikker som ledsaget presten. Men idag hadde han intet følge — det snedde og været var jo surt og fælt. Men så slog det mig: «Når ingen andre viser ham den ære, så vil jeg!» Og så fulgte jeg med like til den sykes dør. Som vanlig vendte presten sig om for å løfte Sakramentet til velsignelse over følget. Jeg følte mig grep av en usynlig makt og knelte ned, idet jeg samtidig gråt av glede. Fra det øieblikk visste jeg at jeg ville bli katolikk — og jeg har aldri angret min beslutning. *

En slik beretning kan bedre enn mange ord og lange forklaringer få oss til å forstå hvilken skatt vi eier i altrets hellige sakrament. Når selv protestanter, som kun aner sannheten, alikevel kan føle våre kirkers sterke tiltrekning, hvor må så ikke vi som erkjenner denne troens store hemmelighet føle oss skamfulle over så liten ærefrykt, vi til tider viser det aller helligste sakrament og over så liten iver vi viser med hensyn til å motta vår Herre og Frelser i kommunionen eller til å besøke ham i kirken skjønt vår vei kan hende ofte faller forbi den — forbi, men ikke derinn!

Må denne lille beretning — lest med eftertanke Kristi-Legemsfest — bidra til at vi reviderer vårt forhold til troens største mysterium, vår største skatt, midtpunktet i den katolske gudstjeneste og derfor også det selvfølgelige midtpunkt i en katolikkens liv!

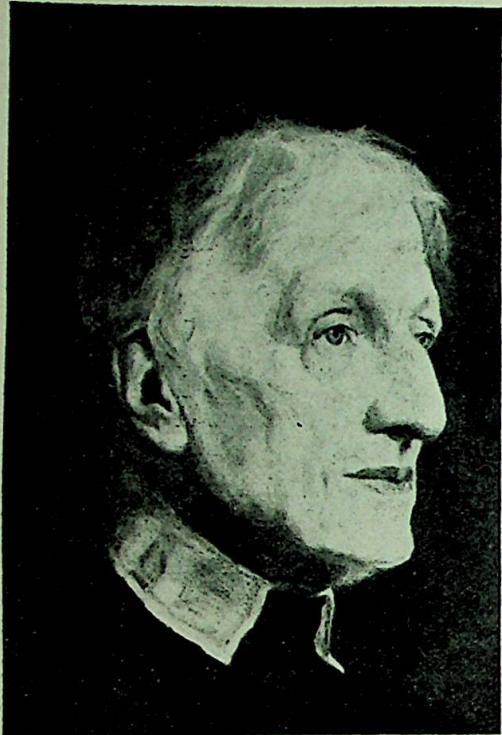
Fidelis.

Bokanmeldelse.

Niels Hansen: KARDINAL NEWMAN. (Pauluskredsens Forlag, Ringeridsvej 35, Sønderborg).

Få mennesker har kanskje hatt den lykke — om man så tør si — å få sitt levnetsløp skildret så strålende og sitt livsverk fremstillet med slik glød og begeistring som kardinal Newman, men så må man også tilføie at meget få har fortjent det i samme grad! Man kan tenke på Wilfred Ward's store standardverk: *The life of John Henry cardinal Newman*, som er hovedkilden for et hvert studium av Newman, selv sagt ved siden av Newmans egne verker og da særlig hans berømte selvbiografi: *A pologia pro vita sua* — tittelen alene er på latin, boken er på engelsk, og hvilket engelsk! Det er mange som mener at Newman når høiest av alle prosaforfattere i England i det 19de århundre. Og i Abbé Henri Brémont fant den store kardinal kanskje den mann som har forstått ham aller best. Hans diverse, helt førsteklasses arbeider om Newman var sikkert ikke uten betydning for hans valg som medlem av det Franske Akademi.

Men på nordiske språk er det skrevet sørgelig, man må nesten si beskjeddende lite om Newman. Mig bekjent er det ikke skrevet noe av betydning på norsk utenom et forøvrig meget interessant ka-

Kardinal Newman

pitel i «Den annen Front» av Dr. A. H. Winsnes, som dog nærmest dveler ved kardinal Newmans humanistiske innsats.

Det er derfor all grunn til å hilse Niels Hansens bok med stor glede. På knapt 100 sider er det dessuten lykkes ham å gi en levnetsskildring som inneholder det vesentlige i den navnkundige konvertitts liv. Man kunde ha ønsket utførlige citater fra kardinalens prekener og øvrige verker, men det vilde antagelig ha sprengt den ramme innenfor hvilken forfatteren måtte holde sig. Dessuten har jo forfatteren for mer enn 20 år siden utsendt i dansk oversettelse et par av Newmans populæreste skrifter. I det foreliggende arbeide følger man John Henry Newman på hans bevegede livsvei fra Oxfordbevegelsens første dager i 1833*) gjennem hans årelange døds Kamp som anglikaner og frem til full klarhet som katolikk. Videre får man høre om alle de prøvelser konvertitten måtte gjennemgå dels fra tidligere trosfellers side, dels fra katolsk, endog ofisielt, autoritativt hold såvel i England som i Rom inntil opreisningens store dag, da pave Leo XIII i 1879 utnevnte ham til kardinal og Newman utbrøt: «Skyen er løftt fra mig for bestandig.»

Niels Hansen beskriver inngående den merkelige og dragende innflytelse Newman utøvet som predikant, hvorom bl. a. Gladstones vidnesbyrd blir anført. Videre beretter han om den umåtelige opsigtsom Newmans selvbiografi og selvforsvar (Apologia) vakte da den utkom i 1865, og endelig skildres de siste fredelige år da anerkjennelsen strømmet rikt og varmt mot den nesten 90 årlige

kardinal. Newman holdt en gang en preken om St. Paulus og fremstillet hans «gift of sympathy» som noe av det mest karakteristiske ved den store apostel. Dermed kom han kanskje uforvarende til å tegne et bilde av sig selv og sin egen sjeldne evne til å vinne menneskers sympati. Gjennem Niels Hansens skildring av Englands store tenker, teolog og dikter**) stiger det frem et bilde av mennesket John Henry Newman med denne sympathiens gave som hans mest karakteristiske trekk. H. J. I.

*) NB. Det bør kanskje uttrykkelig fremheves at våre dagers gruppebevegelse som Frank Buchmann har gitt støtet til, intet har med den oprinnelige og egentlige Oxford Movement å gjøre.

**) Boken gjengir etter «St. Olav» (nr. 39, årg. 1930) frk. Ellen Faabergs norske oversettelse av Newmans berømte dikt: «Lead, kindly light.»

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil en av våre medarbeidere, sognepræst Kjelstrup i Kr. sand, svare på spørsmål som kan påregne almen interesse).

Fromme protestanters kommununion.

Spørsmål:

Jeg har med stor interesse lest Deres svar i nr. 15 om «Biskoper og prester på aposteltiden». Jeg holder nemlig på embedets suksjon og anser den for nødvendig til sakramentforvaltingens gyldighet. Selv de eldste kirkefedre som stod aposteltiden nærmest, vidner jo enstemmig herom. Når jeg allikevel bygger på den presbyterale suksesjons tilstrekkelighet — en suksjon som jo også vi lutherske prester kan påberope oss — skjer det på grunn av mine peronlige erfaringer. Jeg vil få lov å fortelle Dem et eksempel (blandt mange): Ifor blev jeg kald til en dame her i byen. Hun var i en ytterst ophisset tilstand, da lægen hadde beordret henne å reise til Oslo samme ettermiddag til en farlig operasjon. Jeg bad med henne og lot henne motta nadverden. Hun gjorde det meget fromt. Etter sakamentets nyttelse falt hun fullstendig til ro og lot hjemmet frimodig og fattet. Hvorledes vil De forklare dette, hvis min ordinasjon ikke hadde vært gyldig og nadverden ikke et virkelig sakrament?

Statskirkepræst.

Svar:

Fromme protestanter har ofte fortalt mig om hvor megen styrke og trøst de har mottatt ved en from «altergang» og ment, liksom De, at denne personlige erfaring var det beste bevis på at det ikke var bare brod og vin de hadde nytt, men det virkelige alterets Sakrament. Hvad der fra katolsk standpunkt er å si hertil vil De kunne finne i Hubert Dewalds ypperlige bok «Veiledning i katolsk trosliv» (dansk oversettelse s. 153): «Anderledestroende som ikke har gyldig vigslede prester, kan ikke i virkeligheten motta Kristi legeme og blod. Men har de opvakt sann lengsel efter Frelseren, så mottar de Kristus på åndelig måte og blir delaktig i den «åndelige Kommunion»s vel-

signelser. Den virkelige Kommunions lykke må de undvære. Når de vender tilbake til den katolske Kirke, mottar de her sin Gud og Frelser for første gang».

Uttrykket «åndelig Kommunion» som De møter i dette citat, er muligens nytt for Dem. Dermed menes en inderlig lengsel etter å motta Frelseren i Sakramentet og den faste vilje å gjøre det, om det var mulig. I katolske andaktsbøker omtales den åndelige Kommunion hyppig, og den anbefales gjerne til personer som tross den beste vilje ikke kan motta den virkelige Kommunion, hvad enten det er huslig arbeide, standsplikter, hensyn til helbreden eller annet som gjør det umulig for dem. Det er katolsk tro at denne fromme attrå og øvelse i kjærlighet er Gud velbehagelig og bringer velsignelse med sig.

I sin interessante bok «En konvertitts erindringer» gir pastor dr. Krogh-Tonning en gripende skildring av den trøst og hjelp han selv søkte i den åndelige Kommunion, da det gikk op for ham at hans lutherske Prestevigsel var ugyldig, mens der ennå ikke kunde være tale om en overgang til den katolske Kirke, hvor han visste at det virkelige Alterets Sakrament kunde bli han til del. Av særlig interesse er følgende avsnitt som viser hvor stor lengselen etter den virkelige Kommunion kan være hos sjeler som etter alvorlig søker har funnet sannheten:

«Disse betraktninger bringer mig i erindring hvad den bekjente franske pater Gratry forteller i sitt skrift «Souvenirs de ma jeunesse» (Paris 1902. S. 67) fra den tid da han mottok forberedelsen til sin første Kommunion etter sin omvendelse. «En natt da jeg følte lengselen etter Sakramentet meget levende, stod jeg op. Jeg tok brød, og bad Gud legge all den kraft til velsignelsen som var mulig. Derefter spiste jeg dette brød, ihukommende Frelseren og under ønsket om Kommunionen. Lang tid etter har jeg fått vite at jeg i dette øieblikk hadde holdt en åndelig Kommunion som ikke er uten sitt verd».

Krogh-Tonning slutter beretningen med følgende ord: «På lignende måte dømmes der blandt katolikkene om fromme protestanters kommunion. Den er ikke uten sitt verd, sin velsignelse, om den enn ikke er noe sakrament. Den hellige Liguori betegner den sakramentale Kommunion som et «kar av gull», den blott åndelige som et «kar av sølv».

Også for Krogh-Tonning som så ofte hadde måttet noe sig med den åndelige mottagelse av livets brød, blev trangen til det virkelige Sakrament stadig større. Derom skriver han: «Det blev trangen til livets brød som fremkalte mitt sise og avgjørende skritt på konversjonens vei. Min lengsel etter Sakramentet var etterhånden blitt meget sterkt. Det var ikke bare så at jeg i henved et halvt år hadde måttet undvære Botens og Alterets Sakrament. Men med full og smertelig overbevisning måtte jeg si til mig selv: Ennu har jeg i virkeligheten aldri mottatt disse sakramenter».

Efter å ha berettet om sin optagelse i Moderkirken og den store lykke han følte ved å vite sig «som et lem av vår Herres Jesu Kristi synlige kirkelegeme», skriver den gamle forhenværende lutherske prest:

«Den følgende dag, den 14. juni, feiret jeg min første hellige Kommunion. Å kunne gjøre dette uten noen engstende vaklen i tilliten til handlingens gyldighet som hadde hjemset mig i så lang tid, var en ny lykke hvorved dagen

for mitt indre liv blev ikke mindre stor enn den foregående. Denne lykke blev så meget større derved at min skriftefar gav mig adgang til for fremtiden å nyte den hellige Kommunion to ganger ukentlig, sondag og onsdag. Hvor meget hadde jeg dog i dette stykke å innhente, om det var mulig!»

Man kan ikke lese disse linjer uten å gripes. Den gamle konvertitt som i så mange år hadde både mottatt og forvaltet den protestantiske nadverd i tillit til dens gylighet, nyter endelig, strålende av lykke, det virkelige Alterets Sakrament. Det hadde krevet både samvittighetsfull forskning og opriktig bønn å nå fram til den oldkristelige opfatning av Eukaristien. Og den tilegnet han sig først, da han forstod at de protestantiske samfund har mistet de to nødvendige forutsetninger for den sanne Nadverd: 1) det nytestamentlige offer, den hellige Messe, og 2) den Apostoliske Suksesjon til offerets og dermed også til Sakramentets gyldighet.

Matte mange av våre i troen skilte brødre ta disse spørsmål op til alvorlig undersøkelse og la sig lede av den samme lengsel etter sannhet og nåde som dr. Krogh-Tonning!

K. K.

Kirken og kommunismen i Frankrike.

Nylig eksploderte en bombe foran inngangsparten til katedralen i Montpellier. Det var Langfredags aften og kirken var overfyld av mennesker. Ennå har man ikke funnet ugjerningsmennene, og det er vel et spørsmål om de noen gang blir funnet. Men dette attentat har avført lignende mot flere andre kirker i det samme distrikt.

Det er bare få uker siden at et langt tog av kommunister drog forbi domkirken i Argenteuil mens man feiret en stor religiøs fest innenfor dens murer. I talekor gjentok togets deltagere stadig: «Religion er opium for folket!» Senere ut på dagen og mange ganger senere har man i samme by, som er et kjent kommunistisk centrum, avholdt en rekke gudsbespottelige maskeradeoptog hvor man har vanhelliget en Kristi legemsprosesjon, en brudemesse og lignende.

I flere skoler i Frankrike undervises nu barna systematisk i «pavens forbrytelser», idet man bringer dem det inntrykk at det er pavene som står bak alle kriger.

For to år siden blev der i Paris av den såkalte «undervisningsliga» innført en øvelse i alle offentlige skoler som fikk navnet lægmannseden. Denne eeds ordlyd forplikter eleven til å bli laizismen, «tankefriheten» og humanismens moralideal tro. Biskopen av Versailles, mgr. R. Gosselin, klaged likeledes for noen tid siden over lignende avskyelige gudsbespottelige parodier, som blev organisert i hans bispedømme av kommunistene og som fant sted i offentlige bygninger og på åpne gater og plasser.

Men frekkheten har dog nådd sitt høidepunkt i bispedømmet Quimper, hvor der er opført skuespill

med fremstilling av biskoper, prester og ordensfolk som tillegges alt mulig stygt og uttaler sig i gemenes ord og vendinger. Det er kommunistiske lærere som står bak disse opførelser, og de krever av sine elever at de skal overvære dem. Alle katolske protester hjalp ikke, da regjeringen vendte det døve øre til — men da grep katolikkene i Landerneau til selvtekst og fikk satt en ettertrykkelig stopper for saken.

Man skulde ikke tro at Frankrikes intellektuelle kretser vilde forsøke samme taktikk, men det franske fritenkerforbund har mange medlemmer i den såkalte dannede verden, som gjør hvad de kan for å bevise at all religion er «absurd». De utfolder en intens propaganda for sine antikristelige idéer og danner en selvstendig fløi av Folkefronten. Deres organ er «Dépêche de Toulouse», som ledes av brødrene Sarraut, hvorav den ene var Leon Blums forgjenger som ministerpresident og banet veien for ham. Bladet er det radikal-socialistiske partis hovedorgan i tyve departementer og har på sin første side en stående rubrikk for perfide antiklerikale artikler.

Denne stadige antireligiøse kampagne ophisser mer og mer de revolusjonære elementer til en direkte aksjon mot katolikkene. Bombene som i den siste tid er kastet mot Montpelliers katedral og kirker, er det beste bevis derpå.

St. Vincentsforeningens feriekoloni.

Innkomet før	kr. 200,—
«Gråspurvene»	» 20.—
Ch.	» 10.—
Fob.	» 10.—

Kr. 240.—

Jernsengene, 20 i tallet, kostet kr. 375,—. Materialene var steget i pris, men nu står sengene malt i vårens friske grønne farvetone — ferdig i Sylinder.

Bidrag til feriekoloniens innsamling sendes godhetsfullt St. Olavs redaksjon, begge sogneprester eller presidenten, Ensjøveien 1, Oslo.

24/5 1937.

Ivar Ruyter.

Herhjemme.

Oslo. St. Halvardslaget arrangerte i år for første gang 17. maifest. Det skal med engang være sagt at festen blev en suksess.

St. Halvards lille hyggelige foreningslokale var vakkert dekorert med nasjonalbånd og flagg, likeså det store langbord som strakte sig fra den ene ende av lokalet til den annen. Efter at hr. Theodor Johnsen hadde ønsket gjestene velkommen holdt hr. førstefullmektig Ivar Ruyter dagens festtale der avsluttedes med fedrelandssangen, som blev sunget unisont.

Mens vi fortærte pølser og øl blev det holdt flere taler, og der blev sunget en festlig sang som var forfattet i dagens anledning. Ved kaffebordet leste fra Tangstad op flere morsomme stykker. Aftenen fortsatte i den beste stem-

ning med lek, sang og musikk. Da vi skiltes var vi alle enig om at styret hadde truffet mitt i blinken da de bestemte sig for å avholde 17. maifest i St. Halvard.

K. T.

Haugesund. Tør vi ærbödigst legge beslag på litt spalterum i anledning av at vi i Haugesund etter igjen har oplevet etpar dage fulde av glede og med god katolsk ånd.

Vi har nemlig hatt æren og gleden av besøk av H.s Høiærværdighet biskoppen som på sin ferd vestover også fant anledning til å besøke sine første sognebarn i Norge, hans hengivne Heugesundere.

Det skal vel sies og kommer fra hjertet, at hvis H.s Høiærværdighet kunde vite at kvaliteten av denne hengivenhet så uendelig overgår kvantitetten ja, da vil han ikke føle stor skuffelse over at vi fremdeles er så få i antall som vi er.

Biskoppen som ankom lørdag den 8. mai etterfulgtes om kvelden av Pater Lutz O. P. som så leste sondagens morgenes messe. De troende hadde innfunnet sig i den tidlige sondagsstund for å gå til Herrens bord, og som altid var hjertet fylt av denne inderlige glede som intet annet kan fremskaffe, det være sig det skjønneste på jord, intet overgår den troendes fryd i samband med alterets sakrament. Til heimessetid var kirken så nogenlunde fylt. Været var så ekspsjonelt vakkert, maisondagen frister til lange turer når været er sån som denne dag. Og så var det protestanternes konfirmasjonsøndag. Men som sagt, kirken var bra besøkt og med pater Lutz ved orgelet klang hymnen «Ecce Sacerdos» pompøst og gripende idet biskopen med assisterende prest pastor V. d. Vlugt og ministrant skred innover kirkegulvet. Messen frembåres som prelatmesse og de norske salmer, som protestantene er svært glad i, lød hjemlig og vakkert under vår kirkes høireiste loft. Biskoppenes preken var som alltid fylt av hjertelighet, grunndighet og som den riktige hyrde, så hadde biskoppen også funnet plass til gode formaninger. Vi gjennkjente med gleden vår første sogneprests hjertevarme, og med stolthet kunde vi også konstatere at Hs. høiærværdighet i fullt mon fyller plassen som overhyrde, og hvad dertil må legges, han evner som få, å bevare sine åndelige barns hengivenhet. Da vi tilslutt mottok hans biskoppelige velsignelse vet jeg at i våre hjerter steg der frem en stille bønn for vår biskop og hans ansvarsfulle kald.

Om eftermiddagen hadde biskoppen stillet sin tid til rådighet for de som ønsket å hilse personlig på ham. De gamle minder steg frem og med rørelse i røsten talte vi om «dengang», om det lille beskjedne kapellet, hvordan det hadde samlet oss og om alle de velsignede stunder tilbragte der i hverdag og fest.

Om kvelden var der i kirken sakramentsandagt ved sogneprest v. d. Vlugt med foredrag av pater Lutz O. P., som talte om «Luther, diktatorer og Paven». Det vel fundamenterete foredrag fremførtes på den for Pater Lutz så karakteristiske måte. Denne ro, den distingverte måte å tale på, det griper en så, at selv folk som ellers ikke gjerne lytter til dypere tanker, de blir sittende anspente og hører hvert eneste ord. Det er hans personlighet som inngir en sådan ro at man hører, og det er styrken i pater Lutz's forkynnermåte, ti hans emner er så dyptgående og grundige at kun hans forkynnermåte evner å holde interessen fanget hele tiden. Neste dags kveld holdt pateren så sitt annet foredrag som var i tilknytning til det første og hadde titelen «Jesus og protestantene» og var i konklusjon en sterkt appell til alle kristne å søke å ordne sitt forhold til religionen mer henimot Jesus Kristus i den betydning hans personlighet har i den katolske kirke og derved nå frem til en «gjenforening av de kristne», som den eneste mulighet for opnåelsen av «En hjord under den samme overhyrde».

Hans Høiærværdighet biskoppen reiste søndag aften til Bergen, men lenge vil vi ha styrke og gleden av besøket.

O. H.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønlis Bok- & Akcidenstrykkeri — Oslo.